

доцент кафедри романо-германської філології, кандидат педагогічних наук
Кіришова Ольга Володимирівна,

e-mail: aprel2009@mksat.net

Теоретична граматики німецької мови (3 курс)

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів з основами теоретичної граматики німецької мови, її морфології та синтаксису

Завдання :

- сформуванню у студентів знання про сучасну теоретичну базу німецької;
- розвивати у студентів здатність до самооцінки і самовдосконалення, що стане умовою їх подальшого професійного росту;
- формувати у студентів професійну компетенцію шляхом залучення до виконання професійно орієнтованих завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: вербоцентристську концепцію німецької граматики

вміти:

- реалізовувати наукові дослідження, оцінювати й аналізувати власний досвід;
- ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в ситуаціях навчально-академічного та професійного спілкування;
- висловлюватися з необхідним ступенем деталізованості й тематичної складності, демонструвати вільне володіння засобами зв'язності та цілісності.

Теми лекцій

1. Der Gegenstand der theoretischen Grammatik.
2. Gliederung des grammatischen Baus der Sprache in Morphologie und Syntax.
3. Theorie der Wortarten
4. Diskutables in der Theorie der Wortarten.
5. Das Verb.
6. Die Infinita.
7. Die grammatischen Kategorien des Modus, des Tempus, der Genera Verbi.
8. Valenzeigenschaften der deutschen Verben.
9. Das Substantiv.
10. Das Adjektiv.
11. Syntax, ihr Gegenstand.
12. Der Satz in der traditionellen Syntax.
13. Methoden der Satzanalyse.
14. Paradigmatische Betrachtungsweise in der Syntax.

Теми семінарських занять

Seminar 1. Der Gegenstand der theoretischen Grammatik. Gliederung des grammatischen Baus der Sprache in Morphologie und Syntax.
--

1. Der Gegenstand der theoretischen Grammatik.
2. Grammatik im weiteren Sinne des Wortes.
3. Grammatik im engeren Sinne des Wortes.
4. Die Stellung der theoretischen Grammatik unter den anderen linguistischen Disziplinen.
5. Gliederung des grammatischen Baus der Sprache in Morphologie und Syntax.
6. Morphologische Einheiten.
7. Grammatische Bedeutung. Arten der Formative.
8. Grammanische Kategorie. Paradigma.

Seminar 2. Theorie der Wortarten

1. Der Begriff der Wortart.
2. Die Einteilungsprinzipien.
3. Das semantische Prinzip.
4. Das morphologische Prinzip.
5. Das syntaktische Prinzip.
6. Das komplexe Prinzip.
7. Diskutables in der Theorie der Wortarten.
8. Übertritt der Elemente einer Wortart in die andere.

Seminar 3. Das Verb.

1. Allgemeines. Die Kategorie der Repräsentation.
2. Die morphologische Klassifikation der Verben.
3. Semantisch-strukturelle Klassen der Verben.
4. Klassifikation der starken Verben.
5. Die Infinitive.
6. Die Partizipien.
7. Die Kategorien des Numerus und der Person.

Seminar 4. Die grammatischen Kategorien des Modus, des Tempus, der Genera Verbi. Valenzeigenschaften der deutschen Verben.

1. Die Kategorie des Modus.
2. Die Kategorie des Tempus.
3. Die Kategorie der Genera verbi.
4. Passiv.
5. Versionen der Valenztheorie.
6. Struktur der Valenzeigenschaften (quantitative und qualitative Komponente).
7. Struktur der Valenzeigenschaften (semantische und morphosyntaktische Komponente).
8. Aufstellung der Valenzklassen und Beschreibung der Valenzeigenschaften einzelner Lexeme.

Seminar 5. Das Substantiv. Das Adjektiv.

1. Allgemeines. Semantisch-strukturelle Klassen der Substantive.
2. Die Kategorie des Genus.
3. Die Kategorie des Numerus.
4. Die Kategorie des Kasus.
5. Die Kategorie der Bestimmtheit und der Unbestimmtheit.
6. Allgemeine Charakteristik des Adjektivs.
7. Semantisch-strukturelle Klassen.
8. Grammatische Kategorien des Adjektivs.

Seminar 6. Syntax, ihr Gegenstand. Der Satz in der traditionellen Syntax.

1. Syntax. Ihr Gegenstand.
2. Das Problem der Satzdefinition.
3. Allgemeine Charakteristik des Satzes.
4. Strukturelle Klassifikation der Sätze in der traditionellen Syntax.
5. Satzgliedlehre
6. Psychologisches Subjekt und psychologisches Prädikat.

Seminar 7. Methoden der Satzanalyse. Paradigmatische Betrachtungsweise in der Syntax.

1. Die Konstituentengrammatik.
2. Die Abhängigkeitsgrammatik.
3. Das Paradigma.
4. Das Satzparadigma nach Sedelnikow und Schwedowa.
5. Das Satzparadigma nach Moskalskaja.
6. Das Satzparadigma nach Raspopow.

Методи контролю

Підготовка до семінарських занять проводиться у формі підготовки доповідей за питаннями до семінарів.

Види і форми контролю успішності студентів:

поточний контроль включає:

- заслухання доповідей – 7 балів

Індивідуальне завдання (реферат) оцінюється в 11 балів.

Підсумковий контроль

Форма контролю - іспит. Під час триместру студенти повинні заробити 60 балів на семінарських заняттях і 40 балів на іспиті.

Іспит проводиться в усному вигляді. Кожен білет має 3 питання: 2 теоретичних (по 15 балів кожне) і одне з історії розвитку теоретичної граматики німецької мови (10 балів).

ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ:

1. Der Gegenstand der theoretischen Grammatik.
2. Grammatik im weiteren Sinne des Wortes.
3. Grammatik im engeren Sinne des Wortes.
4. Die Stellung der theoretischen Grammatik unter den anderen linguistischen Disziplinen.
5. Gliederung des grammatischen Baus der Sprache in Morphologie und Syntax.
6. Morphologische Einheiten.
7. Grammatische Bedeutung. Arten der Formative.
8. Grammanische Kategorie. Paradigma.
9. Der Begriff der Wortart.
10. Die Einteilungsprinzipien.
11. Das semantische Prinzip.
12. Das morphologische Prinzip.
13. Das syntaktische Prinzip.
14. Das komplexe Prinzip.
15. Diskutables in der Theorie der Wortarten.
16. Übertritt der Elemente einer Wortart in die andere.
17. Allgemeines. Die Kategorie der Repräsentation.
18. Die morphologische Klassifikation der Verben.
19. Semantisch-strukturelle Klassen der Verben.
20. Klassifikation der starken Verben.
21. Die Infinitive.

22. Die Partizipien.
23. Die Kategorien des Numerus und der Person.
24. Die Kategorie des Modus.
25. Die Kategorie des Tempus.
26. Die Kategorie der Genera verbi.
27. Passiv.
28. Versionen der Valenztheorie.
29. Struktur der Valenzeigenschaften (quantitative und qualitative Komponente).
30. Struktur der Valenzeigenschaften (semantische und morphosyntaktische Komponente).
31. Aufstellung der Valenzklassen und Beschreibung der Valenzeigenschaften einzelner Lexeme.
32. Allgemeines. Semantisch-strukturelle Klassen der Substantive.
33. Die Kategorie des Genus.
34. Die Kategorie des Numerus.
35. Die Kategorie des Kasus.
36. Die Kategorie der Bestimmtheit und der Unbestimmtheit.
37. Allgemeine Charakteristik des Adjektivs.
38. Semantisch-strukturelle Klassen.
39. Grammatische Kategorien des Adjektivs.
40. Syntax. Ihr Gegenstand.
41. Das Problem der Satzdefinition.
42. Allgemeine Charakteristik des Satzes.
43. Strukturelle Klassifikation der Sätze in der traditionellen Syntax.
44. Satzgliedlehre
45. Psychologisches Subjekt und psychologisches Prädikat.
46. Die Konstituentengrammatik.
47. Die Abhängigkeitsgrammatik.
48. Das Paradigma.
49. Das Satzparadigma nach Sedelnikow und Schwedowa.
50. Das Satzparadigma nach Moskalskaja.
51. Das Satzparadigma nach Raspopow.

Рекомендована література

Базова

1. Б.А.Абрамов. Теоретическая грамматика немецкого языка. – Москва, 1999.
2. Helbig / Buscha, Deutsche Grammatik. – Berlin-Wien-Zürich-New York, 2001.

Допоміжна

1. I.J.Charitonowa. Theoretische Grammatik der deutschen Sprache. Syntax. – Киев, 1976.
У посібнику робиться спроба викласти цілісну теорію речення і представити речення як систему.
2. O.Moskalskaya. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – М., 1975.
У книзі викладено основні області дослідження сучасної німецької мови.
3. Helbig/Buscha. Deutsche Grammatik. – Berlin-München-Wien, 2002.
Навальний посібник дає уявлення про граматичну систему німецької мови, нові напрямки у дослідженні мови (напр., тексту й узгодження у реченні), торкається нових правил правопису німецької мови.